

εἰς ἐκ τῶν οἰκογενειάρχων, ὅστις θεί ἔ-
χη τὴν ἀντίθετον γνώμην.

Δὲν φαντάζομαι ὅτι θὰ ὑπάρξῃ και
εἰς ἐκ τούτων ὅστις ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀν-
τιδράσεως θὰ θελήσῃ ν' ἀφίσῃ ὑπὸ τὴν
ῥοοροποιὸν ἐπήρειαν τοῦ παρατηρου-
μένου ἐκφυλισμοῦ, τὰ παιδιὰ του.

Τούναντιον πιστεύω ὅτι ἡ ἐνωσις τῶν
οἰκογενειάρχων μὲ μοναδικὸν σκοπὸν
τὴν περιφρούρησιν τῶν χριστιανικῶν
καὶ πατριωτικῶν ἠθῶν τῆς Ἑλληνικῆς
οἰκογενείας θὰ περιλάβῃ ἀπαξάπαντας
καὶ οὕτω θὰ ἀποτελέσῃ τὴν δύναμιν ἐ-
κείνην ἥτις μετ' ὀλίγον θέλει προσδώ-
σῃ μορφήν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογέ-
νειαν καὶ κοινωνίαν οἷαν τὴν ἐφαντά-
σθησαν καὶ τὴν ἐδίδαξαν τόσον οἱ ἀρ-
χαῖοι καὶ μετέπειτα καὶ δόγχοι "Ἑλ-
ληνες σοφοί, ὅσον καὶ οἱ ἐκκλησιαστι-
κοὶ πατέρες,

Ἐὰν τὸ δύνθημα τῆς ἐνώσεως ταύτης
εἶναι Ὀρθόκεια, Πατρις, Ἐκπαιδευσις,

ἐὰν πάντες οἱ ἐν τῇ ἐνώσει ἀνήκοιτες
καὶ ὀλίγον ἐκ τοῦ πολυτίμου αὐτῶν
χρόνου ἀφιερῶσιν διὰ τὴν ἠθικὴν ἀνύ-
ψωσιν τῆς κοινωνίας, τίς ὁ ἀμφιδάλλων
ὅτι ἡ αὐριον δὲν θὰ εἶναι καλλιτέρα
τῆς σήμερον.

Τὸ Ἡμέτερον Περιοδικὸν ὡς χρησι-
μεύσῃ τὸ κατ' ἀρχὰς ὡς δυνακτικὸς κρι-
κὸς τῶν ὑγιῶν στοιχείων τῆς πόλεως
βραδύτερον δὲ θὰ ἠγνηθῇ μίς τοιαύτης
κινήσεως πρὸς ἐνωσιν τῶν ἀπανταχοῦ
τῆς πόλεως οἰκογενειάρχων πάσης τά-
ξεως καὶ ἐπαγγέλλματος τῶν συμφωνούν-
των πρὸς τὰς ἠθικὰς αὐτοῦ ἀρχὰς καὶ
διὰ διαλέξεων καὶ συζητήσεων εἰς τὰς
αἰθούσας τοῦ Λυκείου "Ἁγ. Ἀνδρέας",
θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ θέσῃ εἰς δράσιν ἀπο-
τελεσματικὴν τὴν μεγάλην ταύτην δύ-
ναμιν, καὶ δι' αὐτῆς νὰ ἐπιτύχῃ τὴν
πλήρη ἀναμόρφωσιν τόσον τῆς οἰκογε-
νείας ὅσον καὶ τῆς κοινωνίας.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἡ ΙΤΑΛΟΣΕΡΒΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

[ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΛΕΟΝ ΣΑΒΑΔΙΑΝ]

Αἱ συμφωνίαι τοῦ Νετσοῦνο ἐκυρώθησαν
ὑπὸ τῆς Σκουφίνας τὴν 13ην παραλθόντος
Ἀβγούστου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι
αἱ συνθήκαι ὑφ' ἧς ἔλαβε χώραν ἡ κύρω-
σις αὕτη δὲν ἴσταν, οἷαι τὰς ἐπεθύμησεν ἡ
Κυβέρνησις τοῦ Βελιγραδίου. Πάντες
γνωρίζομεν, πράγματι, ὅτι ἀπὸ τῆς τραγω-
δίας τῆς 20ης Ἰουνίου τὰ μέλη τῆς ἀντιπο-
λιτεύσεως ἀπεφάσισαν νὰ μὴ λάβωσι πλέον
μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς παρούσης βου-

λῆς, νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσι τὰς ἀποφάσεις,
τὰς ὁποίας τυχὸν ἤθελε λάβει αὕτη. Ἀλ-
λὰ οὔτε ἡ ἀπουσία τῆς ἀντιπολιτεύσεως,
οὔτε αἱ ἐπιφυλάξεις, δι' ὧν ἐπιζητεῖ νὰ
περιβάλῃ τὴν ψῆφον τῆς 13ης Ἀβγούστου,
ἐλατοῦσι ποσῶς τὸ μέγεθος τῆς σημασίας
τῆς ἐπικυρώσεως—ἀπολύτως νομίμου καὶ
ισχυρᾶς—τῶν συμφωνιῶν τοῦ Νετσοῦνο, τὰς
ὁποίας ὄλως αἰφνιδίως ὁ κ. Μαρίνοβιτς,
ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Νοτιωλα-

βίας, κατέθεσε τὴν 17ην παρελθόντος Ἰου-
νίου εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Σκουφίνας.

Ἐξ ἄλλων ἢ αὐτὴ κοινοβουλευτικὴ ἀν-
πολίτευσις, ἥτις ἐξεγείρεται σήμερον κατὰ
τῶν συμφωνιῶν τούτων, εἶχε συνεργασθῆ
ἄλλοτε εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτῶν.

Τὸ γεγονός τοῦτο καταδεικνύει, ὅτι αἱ ἐ-
πιθέσεις τῆς ἐνώσεως τῶν ἀγροτικῶν Δη-
μοκρατικῶν δὲν ἀποτελοῦσι εἰμὴ τεχνάσμα
τα καὶ ἐλιγμούς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς μάλ-
λον ἢ μίαν ἀκριβοδικαίαν ἐκτίμησιν τῆς
καταστάσεως, τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ ἐπι-
κύρωσις των.

Αἱ διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῆς Ἰταλίας
καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων, Κροατῶν
καὶ Σλοβένων ἤρχισαν τὴν 10ην Ὀκτω-
βρίου 1924 ἐπὶ Κυβερνήσεως Δαβίδοβιτς,
ἥτις ἐστρηρίζετο εἰς τοὺς Κροάτας (Ράδιτς),
τοὺς Μουσουλμάνους (Sraho), τοὺς λαϊ-
κούς Σλοβένους (τοῦ νῦν Πρωθυπουργοῦ
Κορόσιτς) καὶ τοὺς Δημοκράτας (Δαβίδο-
βιτς). Διακοπεῦσαι κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμ-
βριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, αἱ συνεννοήσεις ἐ-
πανελήφθησαν κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ
1925 ἐπὶ Κυβερνήσεως Πάοιτς—Πριμπίτσε-
βιτς (Ριζοσπάται καὶ ἀνεξάρητοι Δημο-
κράται] καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ μετεῖχον εἰς Κρο-
άτης ὁ κ. Σουριμέν καὶ εἰς ἐκ Δαλματίας
ὁ κ. Νερίνκοβιτς. Αἱ διαπραγματεύσεις
ἔλαβον πέρασ τὴν 20ην Ἰουλίου 1925 ἐπὶ
τῶν Κυβερνήσεων Πάοιτς—Ράδιτς καὶ
Ράδιτς—Οὐζόννοβιτς. Παρετηρεῖ τις, λοι-
πὸν, ὅτι πάντα τὰ πολιτικὰ κόμματα ἔλα-
βον μέρος εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν συμ-
φωνιῶν τοῦ Νεττοῦνο,

Τὸ νὰ ἐξεγείρονται σήμερον κατὰ τῆς ἐ-
πικυρώσεως των ἀποδεικνύει ἡ ἔλλειψιν
τάξι καὶ ὠφροσύνης ἐπὶ ὑποθέσεων διεθ-
νῶν σχέσεων.

Ἀσφαλῶς, αἱ συμφωνίαι τοῦ Νεττοῦνο
εἶναι ἐννοϊκαὶ εἰς πολλὰ σημεῖα διὰ τοὺς
Ἰταλοὺς κατοίκους τῆς Δαλματίας καὶ δη-
μιουργοῦσι καταστάσεις τινὰς οὐχὶ εὐχαρί-
στον διὰ τοὺς Νοτιοσλάβους ἐν αὐτῇ τῇ
χώρα των. Πλὴν ὅμως αἱ συμφωνίαι αὐ-
ταὶ ὑπθυμίζουσι διάφορα ζητήματα φύσεως
νομικῆς, διοικητικῆς, πολιτικῆς καὶ οἰκο-
μικῆς ζητήματα, ἅτινα εἶχον θιχθῆ διὰ ἄλ-
λων συμφωνιῶν, ἅτινες εἶχον λάβει χῶ-
ραν προγενεστέρως μεταξὺ τῆς Ἰταλίας

καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων, Κροατῶν
καὶ Σλοβένων; Πάντες οἱ πληθυσμοὶ, τῶ-
σον οἱ Νοτιοσλαβικοὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ὅσοι
καὶ οἱ Ἰταλικοὶ ἐν τῇ Νοτιοσλαβίᾳ εἶχον
συμφέρον, ὅπως τεθῆ τέλος εἰς μίαν κατα-
στασιν ἀβεβοιώτετος καὶ ὅπως καθορισθῆ
ἀμοιβαίως ἡ νομικὴ καὶ διοικητικὴ αὐτῶν
θέσις. Ὁ κ. Μαρίνκοβιτς ἔκρινεν ὅτι ἔ-
φθασεν ἡ στιγμή, ὅπως ἐκπληρωθῆ ἡ ἐπι-
θυμία αὐτῆ. Καθότι ἂν ἡ Κυβέρνησις τοῦ
Βελιγραδίου εἶναι ἐν πλήρει συναισθήσει
τῶν δικαιωμάτων τῆς, δὲν ἐπιθυμεῖ ἐξ ἄλ-
λου, ὅπως ἀγνοῆ τὰς διεθνεῖς αὐτῆς ὑπο-
χρέσεις, ὅτε τὰ ἀνώτερα συμφέροντα τοῦ
Κράτους.

Ἡ κατεύθυνσις τοῦ κ. Μαρίνκοβιτς, ὁ-
πουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Νοτιοσλα-
βίας ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς χώρας
του συνίσταται ἄλλωστε εἰς τὸ νὰ δεχθῆ
πᾶσας τὰς δυνατὰς ὑποχωρήσεις, ἵνα δυ-
νηθῆ νὰ ἀποκαταστήσῃ μὲ ὅλους τοὺς γεί-
τυνας τοῦ Τριαδικοῦ Βασιλείου μίαν κα-
τάστασιν νομίμου συνεργασίας. Ὁ κ. Μα-
ρίνκοβιτς; εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι εἶναι δυ-
νατὸν δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων νὰ
ἐξαत्मωθῶσιν πᾶσαι αἱ παρεξηγήσεις, αἵτι-
νες παρεμποδίζουσι ὅπως ἐκδηλωθῆ τὸ ἔρ-
γον τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπήσεως ἐν ὅλη
τῇ λαμπρότητι.

Ἐκρίθη οὕτω παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐ-
ξωτερικῶν τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων, Κροα-
τῶν καὶ Σλοβένων ὅτι ἡ μὴ ἐπικύρωσις τῶν
συμφωνιῶν τοῦ Νεττοῦνο ἐδημιούργει μίαν
ἀνωμαλίαν εἰς τὰς σχέσεις του μετὰ τῆς Ἰ-
ταλίας. Καὶ χωρὶς νὰ ἀκούσῃ ἄλλην συμ-
βουλὴν ἢ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν τοῦ ἀπαγό-
ρευε τὸ συμφέρον τοῦ κράτους ὁ κ. Μα-
ρίνκοβιτς ἐξετέλεσε τὸ καθήκον του.

* *

Ἄλλ' ἐὰν ἡ μὴ ἐπικύρωσις τῶν συμφῶ-
νιῶν τοῦ Νεττοῦνο ἀπῆρξε μία τῶν αἰτιῶν
διὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν σχέσεων μεταξὺ
Ἰταλίας καὶ Νοτιοσλαβίας, τὸ Ἀλβανικὸν
πρόβλημα εἶναι μία ἄλλη καὶ ἀσφαλῶς ση-
μασίας πολὺ μεγαλύτερας. Διότι τὸ ἄλβα-
νικὸν πρόβλημα εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἀ-
δριατικὸν πρόβλημα, εἶναι τὸ μέγα πρό-
βλημα τῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς Ἰταλίας
καὶ τῶν Βαλκανικῶν λαῶν. Ἡ παγκό-
σμιος κοινὴ γνώμη ἐλπίζει ὅτι ἡ Ἰταλία θὰ

δωση εις τὸ ἄλβανικὸν πρόβλημα ἓνα νέον προανατολισμὸν ἱκανὸν νὰ ἐξαφανίσῃ πάσας τὰς ὑποψίας, αἵτινες συσσωρεύθησαν ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν ἵνα οὕτως ἐπιτευχθῇ ἡ Ἱταλοβαλκανικὴ συνεργασία πρὸς ὄφελος πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐθνῶν.

Τὴν 27ην Νοεμβρίου 1926 ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὸ σύμφωνον τῶν Τυρράνων. Ἡ Ἱταλία ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπερασπίσῃ οὐ μόνον τὴν ἑδαφικὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἀλβανίας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ καθεστῶς καὶ τὰ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ πρόσωπα. Ὁ Ἀχμέτ Ζώγου, πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἀλβανίας καὶ πρόεδρος τοῦ Ἀλβανικοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου τότε, νῦν δὲ Βασιλεὺς τῶν Ἀλβανῶν ἠδυνήθη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἐξασφαλίῃ δι' ἑαυτὸν τὴν ἐξουσίαν.

Ἐν ἔτος βραδύτερον τὴν 22αν Νοεμβρίου 1927, αἱ δύο Κυβερνήσεις, ἡ Ἱταλικὴ καὶ ἡ Ἀλβανικὴ ὑπέγραψαν ἓν νέον σύμφωνον συμμαχίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου τότε, νῦν δὲ Βασιλεὺς τῶν Ἀλβανῶν ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως παρέχωσι εἰς ἀλλήλας βοήθειαν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης. Ἡ συμμαχία εἶναι ἀμφοτεροβοηθῆς, ἀλλ' εὐκόλως ἀντιλαμβάνεται τις, ὅτι μία μεγάλη στρατιωτικὴ δύναμις οἷα εἶναι ἡ Ἱταλία, δὲν δύναται ν' ἀναμένῃ οὐδεμίαν βοήθειαν ἐκ μέρους ἐνὸς μικροσκοπικοῦ κράτους, οἷον ἡ Ἀλβανία, ἥτις ἐπὶ πλέον δὲν διαθέτει οὐδεμίαν δύναμιν κυρίως εἰπεῖν, οὔτε πραγματικὴν ἐθνικὴν ὀργάνωσιν.

Ἐπομένως διὰ τοῦ συμφώνου τούτου μόνη ἡ Ἱταλία ἀνελάμβανε πραγματικῶς πάσας τὰς στρατιωτικὰς πολιτικὰς καὶ οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις, αἵτινες ἀντελήφθησαν δι' ἀμφοτέρων τῶν συμφώνων. Ἡ μοναδικὴ ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ ἡ Ἀλβανία, ἦτο τὸ νὰ τηρήσῃ μίην ἀπολύτως παθητικὴν στάσιν καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν Ἱταλίαν νὰ ἐνεργῇ αὐτοβούλως χωρὶς νὰ ἐγείρῃ οὐδεμίαν διαμαρτυρίαν ἐνώπιον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἀνέλαβε ἡ Ἀλβανία τοῦ Ἀχμέτ Ζώγου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως.

Αἱ Ἱταλοαλβανικαὶ συμφωνίαι τοῦ 1926 καὶ τοῦ 1927 ἀλλωστε δὲν ἐκύρωσαν ἓν μίαν

Ἱταλικὴν ἐπέμβασιν ἐν Ἀλβανίᾳ ἐν τοῖς πράγμασιν ὑφισταμένην πρὸ αὐτῶν,

Πράγματι ἀπὸ τοῦ 1924, ἀφ' ἧς ὁ Ἀχμέτ Ζώγου ἀνέλαβε τὴν ἐξουσίαν ἡ Ἱταλία ἐπεχείρησε τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ. Πάντα τὰ δικαιώματα ἀναζητήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων ἐξεχωρήσθησαν εἰς τὴν Ἱταλίαν. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἀλβανίας ἰδρύθη τῷ 1925 ἐνεκατέστησεν τὴν ἔδραν τῆς ἐν Ρώμῃ.

Πάντα τὰ ἐν Ἀλβανίᾳ κυκλοφοροῦντα κεφάλαια βιομηχανικῶν καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων εἶναι Ἱταλικὰ. Τὴν 7ην Νοεμβρίου 1925 συνωμολώγηθη ἡ Ἱταλοαλβανικὴ σύμβασις ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας. Ἡ διοίκησις τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους καὶ τῶν Ἀλβανικῶν οικονομικῶν εἶναι εἰς χεῖρας Ἱταλῶν. Εἰς μίαν ἀνώγειον Ἱταλικὴν ἐταιρίαν ἀνετέθη ἡ ἐκτέλεσις ἐνὸς μεγάλου προγράμματος δημοσίων ἔργων καὶ μάλιστα ἡ κατασκευὴ οὐδροδρόμων, ὁδῶν λιμένων χαρὰκτῆρος μᾶλλον στρατηγικοῦ. Ὁ λιμὴν τοῦ Δυρραχίου διασκευάζεται εἰς στρατιωτικὸν λιμένα πρῶτης τάξεως ἐπιτρέποντα μίαν ταχείαν ἀποβίβασιν στρατευμάτων. Αἱ ἐργασίαι διευθύνονται ὑπὸ τοῦ Ἱταλοῦ μηχανικοῦ Λουιτζ. Ἐπὶ τῶν ἔργων τούτων ἡ Ἀλβανικὴ κυβέρνησις δὲν ἔχει οὐδὲν δικαίωμα, ἀκόμη οὔτε δικαίωμα ἐλέγχου.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Ἱταλία διὰ μέσου τῆς Ἀλβανίας θέτει τὴν πόδα τῆς ἐπὶ τῆς Βαλκανικῆς χερσονήσου ὅχι μόνον μετὰ τὴν Βιομηχανίαν τῆς, τὸ πνεῦμα τῆς καὶ τὰς ἄλλας πηγὰς τῆς, ὡς θὰ τὸ ἐπεθύμουν πάντες οἱ Βαλκανικοὶ λαοί, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ μετὰ τὰ κανόνια τῆς, τὰ πολεμοφοδιὰ τῆς καὶ τὰ πλοῖα τῆς.

Μία τοιαύτη ἐπέμβασις εἰς ἓν ἀνεξάρτητον κράτος, μέλος δὲ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἀπῆται φροικὰ μίαν ἐξήγησιν καὶ εἶχεν ἀνάγκην μιᾶς δικαιολογίας. Ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις ἔκρινεν, ὅτι εὐδεν ἀμφοτέρως ἐν τῷ δικαίωμάτι, ὅπερ ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς διασκέψεως τῶν Πρεσβευτῶν τοῦ νὰ ἐπέμβαιη εἰς ὄρισμένας περιπτώσεις ἐν Ἀλβανίᾳ.

Ἡ διάσκεψις τῶν Πρεσβευτῶν συνελθοῦσα τὴν 9ην Νοεμβρίου 1921 εἶχεν ἐκπονήσῃ μίαν δῆλωσιν ἥτις κατεχωρήθη τὴν

3ον Σεπτεμβρίου 1922 εις τὰ ἀρχεῖα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀλλὰ αὕτη λέγει ἐπὶ λέξει:

"Ἀρθρον πρῶτον. Ἐν ἡ περιπετώσει ἡ Ἀλβανία ἤθελεν εὐρεθῆ ἐν ἀδυναμία νὰ διατηρήσῃ τὴν ἑδαφικὴν τῆς ἀκεραιότητα, θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν μίαν αἴτησιν ἀλλοδαπῆς βοήθειάς,

"Ἀρθρον δεύτερον. Αἱ Κυβερνήσεις τῆς Βρετανικῆς Αἰτοκρατορίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰαπωνίας ἀποφασίζουσι διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ δώσωσι ὁδηγίας εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους των ἐν τῷ συμβουλῷ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν νὰ συστάσωσι, ὅπως ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἑδαφικῶν συνόρων τῆς Ἀλβανίας ἀνατεθῆ εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Τὰ κείμενα ταῦτα εἶναι σαφῆ. Ἄν ἡ ἑδαφικὴ ἀκεραιότης τῆς Ἀλβανίας ἐθροισκεται ἐν κινδύνῳ καὶ ἂν ἡ Ἀλβανία ἀναφερθῆ εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν ἡ Ἰταλία θὰ ἠδύνατο τότε νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀποστολὴν νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀκεραιότητα ταύτην. Πλὴν ὅμως τὸ σύμφωνον τῶν Τυρράνων δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ἐπεμβαίῃ ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ χωρὶς νὰ προσκληθῆ ἔκ μέρους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Τῆς χορηγεῖ τὸ δικαίωμα ἐπεμβάσεως ἀκόμη καὶ ἐν περιπτώσει ἐσωτερικῶν ταραχῶν. Εἶναι ἡ ἀνάμειξις τῆς Ἰταλίας εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Ἀλβανίας, ἧτις ἐκρίθη ὡς ἔξαιρετικῶς ἐπικίνδυνος. Ἡ οὕτω δημοσυργηθεῖσα κατόστασις προξενεῖ πολλοὺς φόβους,

Οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ καὶ ἰδίως τὸ Βασιλεῖον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων, ἐκ πεποιθήσεως εἰρηνόφιλοι, ἀλλ' ἐν πλήρη συναισθήσει τῆς δυνάμεώς των λαμβάνουσι τὰς δυνατὰς προφυλάξεις. Ἄλλ' ὅσον περισσότεραι προφυλάξεις λαμβάνονται τόσοον αὐξάνει καὶ ἐπιδεινοῦται ἡ ὑφισταμένη ἀνωμαλία. Εἶναι κυρίως αἱ Ἰταλοσερβικαὶ σχέσεις, αἵτινες ἔχουσι ἀνάγκην ἐλευθέρων καὶ νομίμων ἐξηγήσεων,

Τόσον ἡ Ρώμη, ὅσον καὶ τὸ Βελιγράδιον ἔχουσι συμφέρον νὰ ζήσωσι ἐν εἰρήμῳ καὶ ἐπιτρέψωσι εἰς τοὺς δύο λαοὺς νὰ

ἀναπτυχθῶσι ἐλευθέρως καὶ νὰ εὐημερήσωσι. Τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐγένετο ἥδη ἐκ μέρους τῆς Νοτιοσλαβικῆς Κυβερνήσεως, ἧτις ἐπρότερον εἰς τὴν Σκουπίναν τὴν ἐπικύρωσιν τῶν Συμφωνιῶν τοῦ Νετσοῦνο, ἐπιτυχούσα ἐν τέλει αὐτήν.

Ἄλλὰ τοῦτο, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων, δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει νὰ προχωρήσωσι περισσότερο. Κατὰ τὴν ἀντήληψιν μας ὁ καλλίτερος τρόπος τοῦ νὰ τεθῆ τέγμα εἰς μίαν κατόστασιν ἀβεβαιότητος καὶ ἐγκυμονοῦσαν διαφόρους κινδύνους, εἶναι νὰ διαμοιρασθῆ μεταξὺ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Σερβίας τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀλβανίας.

Ἄν αἱ δύο χώραι ἐξησφάλιζον ἀλλήλας, δει οὐδέτερος θὰ ἐπενέβαινε ἐν Ἀλβανίᾳ ἄνευ προηγουμένης σπνενοήσεως μετὰ τοῦ ἑτέρου, δλόκληρον τὸ Ἀδριατικὸν πρόβλημα θὰ ἐλάμβανε ἀμέσως νέαν φυσιογνωμίαν καὶ ἤθελεν οὕτω ἀποφευχθῆ ὀδριατικῶς πᾶς κίνδυνος ἐπιπλοκῆς αὐτοῦ. Ἡ Ἰταλοσερβικὴ συνεργασία τότε μόνον θὰ ἦτο πραγματικὴ καὶ διαρκείας. Ὁ Μουσολῖνι εἶναι εἰς πολιτικὰς, ὅστις βλέπε πολὺ μακρὰν.

Χαίρει ἐπίσης ἐνὸς κύρους διεθνοῦς, ὅσον ἐλάχιστοι πολιτικοὶ ἄνδρες. Ὁ Μουσολῖνι εἶναι πεπεισμένος ἀναμφιβόλως, ὅτι ἡ μόνη μεγάλῃ δύναμις γείτων τῶν Βαλκανίων εἶναι προωρισμένη νὰ διαδραματίσῃ ἕνα σπουδαῖον ρόλον αὐτοῦ. Ἄλλὰ δὲν δύναται νὰ μὴ ἐννοῇ ὅτι ὁ ῥόλος αὐτοῦ δὲν θὰ ἦτο ὠφέλιμος διὰ τὴν Ἰταλίαν εἰμὴ μόνον ἂν περιορίζετο εἰς τὰς ἠθικὰς καὶ ἠλικὰς πηγὰς, τὰς ὁποίας αὕτη διαθέτει, τὰς πηγὰς τῆς οἰκονομικῆς μεγαλοφυΐας, τῆς ἀναπτύξεως τῆς τοῦ πολιτισμοῦ τῆς, τὰς ὁποίας οἱ βαλκανικοὶ λαοὶ πάντοτε ἐθαύμασαν.

LEON SAVADJIAN

